

รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก

กัตตา สายพานิชย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2553

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ลัดดา สายพาณิชย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดร. สุนทรายุทธ)
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ เขาวน มณีวงษ์)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดร. สุนทรายุทธ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน)
.....กรรมการ
(ดร.เกรียงศักดิ์ บุญญา)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนต์รี ขัยมกลีกร)

วันที่ 22 เดือน กันยายน พ.ศ. 2553

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีการศึกษา 2552

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ดร. สุนทรายุทธ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญ์ ทองสอน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้ คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและ เอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้ คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครู และนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ของ โรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อของ คุณแม่ทัศนีย์ สายพานิชย์ และพี่ ๆ ทุกคนที่ทำให้ กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดจำแต่ บัณฑิต บัณฑิต และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนครบถ้วนทุกวันนี้

ธิดา สายพานิชย์

51990843: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ/ รูปแบบ

ลัดดา สายพานิชย์: รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับ
อาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก (THE MODEL OF RISK BEHAVIOR FOR SEXUAL
PREVENTION OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS IN EASTERN AREA)

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ชร สุนทรายุทธ, Ph.D., ปริญา ทองสอน, ศษ.ด. 195 หน้า.

ปี พ.ศ. 2553

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา
และรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาค
ตะวันออก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณเป็นนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาค
ตะวันออกจำนวน 380 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 79 คน การศึกษาเชิงคุณภาพเป็นผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
เชิงคุณภาพโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่าความแตกต่าง
ระหว่างมัธยฐานและฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควartil (Interquartile Range)

ผลการวิจัยปรากฏว่า ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ
การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย
3.59 และ 3.86 การเที่ยวสถานเริงรมย์ การแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเสรี อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.07 และ 3.41 ด้านพฤติกรรมกรรมการกระทำและการแสดงออก โดยรวมอยู่ระดับมาก คือ
พฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ พฤติกรรมการบริโภค
สื่อลามกและสื่อขั้วทางเพศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.26 และ 3.39 ส่วนรูปแบบการป้องกัน
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก ควรมีการร่วมมือ
กันจาก 4 หลักของสังคม ประกอบด้วย 1. การดำเนินการด้านภาครัฐ เป็นส่วนที่กำหนดนโยบาย
และแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสังคม 2. การดำเนินการด้านท้องถิ่น นำนโยบายจากภาครัฐ
มาสู่ขั้นตอนการปฏิบัติ 3. การดำเนินการด้านสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้อง
กับคุณลักษณะของผู้เรียน ประสานงานกับชุมชนในการจัดกิจกรรม โดยครูเป็นผู้ให้การดูแล
ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหาด้วยความรัก ความเข้าใจ 4. การดำเนินการด้าน
ครอบครัว เป็นสถาบันหลักที่ต้องให้การดูแลเลี้ยงดูบุตรด้วยความรัก ความเข้าใจ สื่อสาร
แลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างสม่ำเสมอ

51990843: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: RISK BEHAVIOR FOR SEXUAL PREVENTION/ MODEL

LADDA SAIPANICH: THE MODEL OF RISK BEHAVIOR FOR SEXUAL PREVENTION OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS IN EASTERN AREA.

ADVISORY COMMITTEE: DHORN SUNTRAYUTH, Ph.D., PARINYA THONGSORN, Ph.D. 195 P. 2010.

The purpose of this research was to study the risk sexual behavior problems and patterns prevent sexual risk behaviors of vocational education students in the eastern area. The sample used for quantitative were 380 vocational students and 79 vocational teachers in eastern region and 19 specialist were participated in qualitative. Quantitative data were collected for statistically analysis using means of percentage, mean and deviation. Qualitative data were collected for statistically analysis using means of median, mode, the difference between the median and mode and interquartile range.

The results indicated that the problem of risk sexual was in the middle level. The high level are having sex premature and having sex without protection, mean 3.59 and 3.86. The medium level are excursion place of amusement and Sexual behavior openly, mean 3.07 and 3.41. Behavior, actions and expression was in the high level. The high level are problem of drinking of drug behavior that effect for having sex and rated - R media, mean 3.26 and 3.39.

The model of risk behavior for sexual prevention of vocational education students in eastern area were cooperation from the four main agencies. It can be describe

1. Government responsibilities, these government needs to fix a policy line regarding treatment according to the social problem.
2. Local responsibilities, put the government policies into action and find working.
3. Educational facilities, arrange the activity for teaching so that it agrees with students quality coordinate activities with local area. The teacher should act as the consultant when the students have problems with love and mutual understanding.
4. Family, primary responsibility is to take care of children showing love and understanding. Should provide common activities involving family. Must be able to talk and

freely exchange information on a regular basis. Close physical contact and communication is very important to improving family life resulting in reduction of risky sexual behavior.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความหมายและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายและความสำคัญของรูปแบบ.....	9
สภาพการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา.....	11
สภาพปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ.....	20
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา.....	43
แนวทางป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา.....	46
กระบวนการวิจัย.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
การกำหนดกลุ่มผู้วิจัย.....	69
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
สรุปผลการวิจัย.....	105
อภิปรายผล.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	127
ภาคผนวก ข.....	129
ภาคผนวก ค.....	165
ภาคผนวก ง.....	193
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	198

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงรายละเอียดประเภทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (ส่วนภาครัฐ)	17
2	ตารางแสดงสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2551	19
3	แบบแผนแห่งความเสี่ยงของชีวิตเด็กไทยด้านอัตลักษณ์ทางเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและชีวิตคู่	26
4	การมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและการใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ชั้น ปวช. 2 ประเทศไทย พ.ศ.2547 – 2549	40
5	พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในปี 2549 ของนักเรียนอาชีวศึกษา ชั้น ปวช.2 ประเทศไทย พ.ศ. 2547 - 2549	41
6	เปรียบเทียบร้อยละของสภาวะการมีพฤติกรรมของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42
7	แสดงข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร ของโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	77
8	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน	78
9	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ พฤติกรรมการกระทำและการแสดงออกของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน	79
10	แสดงข้อมูลส่วนตัวของครูแนะแนว/ครูที่ปรึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	80
11	ค่านิยมฐาน ค่านิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ การดำเนินงานด้านภาครัฐ จำแนกรายข้อ	84
12	การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แสดงค่านิยมฐาน ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม การดำเนินงานด้านภาครัฐ จำแนกรายข้อ	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 คำมัธฐาน คำฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ การดำเนินงานด้านท้องถิ่นจำแนกรายข้อ.....	88
14 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แสดงคำมัธฐาน ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม การดำเนินงานด้านท้องถิ่น จำแนกรายข้อ.....	89
15 คำมัธฐาน คำฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ การดำเนินงานด้านสถานศึกษา จำแนกรายข้อ.....	91
16 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แสดงคำมัธฐาน ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม การดำเนินงานด้านสถานศึกษา จำแนกรายข้อ.....	94
17 คำมัธฐาน คำฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ การดำเนินงานด้านครอบครัวจำแนกรายข้อ.....	98
18 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แสดงคำมัธฐาน ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม การดำเนินงานด้านครอบครัว จำแนกรายข้อ.....	100
19 สรุปผลการดำเนินงานด้านสถานศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ...	102
20 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามศึกษาสภาพปัญหาของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก.....	138
21 คะแนนจากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินการด้านภาครัฐ.....	195
22 คะแนนจากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินการด้านท้องถิ่น.....	196
23 คะแนนจากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินการด้านสถานศึกษา.....	197
24 คะแนนจากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินการด้านครอบครัว.....	198

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย.....5
2	กราฟเส้นแสดงช่วงอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ระหว่างนักเรียนหญิงชาย และภาพรวม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ.... 28
3	กรอบแผนแม่บทการส่งเสริมคุณธรรมของเด็กและเยาวชนไทย..... 48
4	ลำดับขั้นตอนของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา..... 55
5	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 68
6	แผนผังรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก..... 109
7	รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ในระดับสถานศึกษา..... 110